

[Ellinger.]

gaas i et Udvalg, og vi fra vor Side vil arbejde med paa, at der i indeværende Samling kan blive en Lov paa dette Omraade.

Gunnar Fog-Petersen: Jeg har ikke mange Bemærkninger at gøre til det foreliggende Lovforslag, som er grundigt forberedt og allerede bygger paa lang Erfaring. Det er muligt, at en Del af de Indvendinger og kritiske Bemærkninger, der er gjort imod Enkeltheder i Lovforslaget, er berettigede, jeg tror dog ikke alle, men det vil i Udvalget kunne blive nærmere undersøgt.

Det ærede Medlem, der talte sidst, gjorde den Betragtning gældende, at man skulde passe paa ikke at beskytte Forfatterne saa stærkt, at deres Værker blev vanskeligt tilgængelige, idet det var i Forfatterens egen Interesse, at man havde saa let Adgang til deres Værker som muligt, og at de blev saa almindeligt bekendt som muligt. Deri har det ærede Medlem naturligvis fuldstændig Ret, men det er muligt, at man kan komme udenom Vanskeligheden i et Tilfælde som det af det ærede Medlem nævnte, ved at den paagældende Landsdelsbeskriver indhenter Tilladelse hos de Forfattere eller andre, der kan give saadan Tilladelse, til at benytte de paagældende Værker til det Formaal, han ønsker, og en saadan Tilladelse vil jo ganske sikkert blive givet.

Jeg har, som sagt, ikke mange Indvendinger at gøre. Det er muligt, at det Udtryk, der bruges — jeg tror, det er baade i § 9 og § 27 — om „fornævnte Ret“, ikke er helt klart, da der vel i det foregaaende Stykke er Tale om en bestemt Ret, men ogsaa i de forud for dette gaaende Stykker er Tale om bestemte Rettigheder. Det kan vi imidlertid se paa i Udvalget.

I Bemærkningerne til Lovforslaget, Sp. 22, siges det, at Undervisningsministeriet anser det for nødvendigt nu at gaa til en nærmere Overvejelse af, om der bør fastsættes særlige Retsregler for paa den ene Side at sikre Forfatterens Interesse i Opnaaelsen af et rimeligt Vederlag for deres Produktion og paa den anden Side sørge for, at det store læsende Publikum faar den letteste Adgang til Litteratur. Den letteste Adgang er jo i de fleste Tilfælde den billigste, det vil sige gratis Adgang. Jeg er Undervisningsministeriet taknemmelig, fordi det har rejst dette Spørgsmaal i Forbindelse med det foreliggende Lovforslag og sagt saa lige ud, at her ligger en Opgave for Lovgivningsmagten. Det tror jeg nemlig der gør. Jeg tror, der her ligger en Opgave for Lovgivningsmagten, som den ikke kan

komme udenom, og det lader sig ikke gøre, at Sagen ordnes af Forfatterne selv ved Processer og Krig med Bibliotekerne. Man maa fra Lovgivningsmagtens og fra Regeringens Side tage Spørgsmaalet op ud fra den Betragtning, at Kendskab til Litteratur baade af den ene og af den anden Art er af den allerstørste Betydning for Befolkningens aandelige Vækst og Udvikling, og at det derfor er en Samfundsinteresse, at der findes en levende Litteratur i Landet, derunder ogsaa til en vis Grad videnskabelige Værker, som jo i øvrigt i de fleste Tilfælde belønnes paa anden Maade. Og saa maa det ogsaa være en Interesse for det offentlige, at der ydes Vederlag for den Del af Litteraturen, som Befolkningen gennem sit eget frie Valg foretrækker og benytter i stor Udstrækning. Derfor tror jeg, at den Vej, man kommer til at gaa, maa være den, at der gennem Lovgivningen fastsættes Regler for Benyttelsen af Biblioteker, saaledes at der vel bliver let Adgang til dem og saare billig Adgang, men dog ikke i den Forstand, som det hidtil har været Tilfældet, gratis Adgang. Det er naturligvis meget rart, hvis man kan faa et saadant Gode som Adgang til værdifuld Litteratur fuldstændig gratis, men der er mange andre Goder i Livet, som det vilde være rart at kunne faa gratis, og dog kan man det ikke; man maa betale for dem, og jeg tror ogsaa, det bliver nødvendigt at gøre det i dette Tilfælde, for at Forfatterne kan faa et rimeligt Vederlag for deres Arbejde. I et lille Land som vort er Forfatterens Kaar saare kummerlige, og den Betydning, den begavede Skribent har for sit Folks Udvikling, staar ikke i noget som helst rimeligt Forhold til de Levevilkaar, der i Almindelighed bydes dette aandelige Hvervs Udøvere.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Det har glædet mig at høre, hvad jeg ogsaa ventede, at dette Lovforslag har mødt almindelig Velvillie fra alle Sider, og det takker jeg for.

Der er fra forskellige Sider fremsat nogle Indvendinger mod Enkeltheder i Lovforslaget, eller man har i alt Fald ønsket en nærmere Undersøgelse.

Efter at et sagkyndigt Udvalg havde behandlet Sagen, forhandlet til alle Sider, med Forfattere, Biblioteker, Kunstnere, Pressen o. s. v., efter at en Regeringsdelegation i Rom efter Instruktion fra sin Regering, altsaa den forrige Regering, havde foreløbig godkendt den nye, ændrede Bernerkonvention, saa vil det, tror jeg, fra alle Sider findes naturligt, at jeg forelagde Lov-